

I-4

**Diszkurzív
politikatudományi
propedeutika**

ELTE ÁJK Bibó István Szakkollégium
Politikatudományi Műhely
2007–2008. tanév őszi szemeszter

**SZABŐ
MÁRTON**
szabomarton.e3.hu

ELTE Bibó István Szakkollégium, Politikatudományi Műhely
Diszkurzív Szeminárium
2007-2008 tanév őszi szemeszter

Diszkurzív politikatudományi propedeutika

Tematika és irodalom

Első blokk: Keretek, alapok

1. Induló megbeszélés: témák, feldolgozások
2. A diszkurzív politológia értelmezése
3. A politika mint diskurzus

Irodalom:

TERRELL CARVER: Diskurzuselemzés és a nyelvi fordulat. Fordította Szegedi Gábor. *Politikatudományi Szemle* XIII. évf. 2004 évi 4szám, 143–148.

TERREL CARVER AND MATTI HYVÄRINEN: Bevezetés (A politika értelmezése) In Terrel Carver és Matti Hyvärinen: eds.: *Interpreting the Political. New Methodologies. 1–6. p.* London and New York, Routledge, 1997. (magyarul is kéziratban, fordította Szűcs Zoltán Gábor)

Diskurzuselemzés: kritika és védelem. Fordította SZABÓ MÁRTON. In *Politikatudományi Szemle* XIII. évf. 2004 évi 4. szám, 169–170. (European Political Science szerkesztőségi cikke)

SZABÓ MÁRTON: Beszélő politika – diszkurzív politológia. Bevezetés. In Szabó Márton szerk.: *Beszélő politika: A diszkurzív politika teoretikus környezete. 5–9.* Budapest: Józsefvárosi Műhely Kiadó, 2000.

SZABÓ MÁRTON: Diskurzuselemzés és politikatudomány. In Szabó Márton: *A diszkurzív politikatudomány alapjai: Elméletek és elemzések. 123–135.* Budapest: L'Harmattan, 2003.

E-book: <http://www.hik.hu/tankonyvtar/site/books/b170/index.html>

PÁL GÁBOR: Politikai hermeneutika. In *Politikatudományi Szemle* XIII. évf. 2004. évi 1–2 szám, 337–348.

KISS LAJOS ANDRÁS: A diszkurzív politika természetrajza. In Kiss Lajos András: *Teóriák hálójában. Filozófiai tanulmányok.* Budapest: L'Harmattan Könyvkiadó, 2006.173–196.

CARL SCHMITT: A politikai fogalma. Előszóval és három korolláriummal kiegészített 1932-es szöveg. Fordította Cs. Kiss Lajos. In Carl Schmitt: *A politikai fogalma. Válogatott politika- és államelméleti tanulmányok. 7–25.* (Bevezetés és az első három fejezet) Budapest: Osiris – Pallas Stúdió – Attraktor Kft., 2002.

MICHAEL OAKESHOTT: Politikai diskurzus. Fordította Szentmiklósi Tamás Kállai Tibor. In Michael Oakeshott: *Politikai racionalizmus*. 175–194. Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó, 2001.

Második blokk: Iskolák, irányzatok

1. Kritikai diskurzuselemzés (CDA)
2. Posztmarxista diskurzuselmélet (Essex)
3. Fogalomtörténet (Koselleck, Palonen)
4. Közpolitikai diskurzuselemzés

Irodalom:

VAN DIJK, TEUN A.: A kritikai diskurzuselemzés elvei. Fordította Kriza Borbála In Szabó Márton – Kiss Balázs – Boda Zsolt szerk.: *Nyelv, szimbólum, retorika, diskurzus: Szövegváltozatok a politikára*. 442–477. Budapest: Tankönyvkiadó-Universitas 2000.

DAVID HOWART – YANNIS STAVRAKAKIS (2000): Introducing discourse theory and political analysis. In David Howart, Aletta J. Norval and Yannis Stavrakakis (eds.): *Discourse theory and political analysis: Identities, hegemonies and social changes*. 1–23. p. Manchester and New York: Manchester University Press, 2000. (magyarul is kéziratban, fordította Szabó Márton)

ERNESTO LACLAU (2000): Foreword. In David Howart – Aletta J. Norval – Yannis Stavrakakis (eds): *Discourse theory and political analysis. Identities, hegemonies and social change*. Manchester and New York: Manchester University Press, x–xi. (magyarul is kéziratban, fordította Szabó Márton)

ERNESTO LACLAU: Why do Empty Signifiers Matter to Politics? In Ernesto Laclau: *Emacipation(s)*. 36–46. pp. London – New York: Verso. 1996. (magyarul is kéziratban, fordította Szabó Márton)

ERNESTO LACLAU: The Impossibility of Society. in: Ernesto Laclau: *New Reflection on the Revolution of Our Time*. 89–92. p. London and New York: Verso, 1990. (magyarul is kéziratban, fordította Szabó Márton)

REINHART KOSELLECK: Az aszimmetrikus ellenfogalmak történeti-politikai szemantikája. Fordította Szabó Márton. In Reinhart Koselleck: *Elmúlt jövő. A történeti idők szemantikája*. 241–298. Budapest: Atlantisz Kiadó, 2003.

REINHART KOSELLECK: Ellenségfogalmak. Fordította Szabó Márton. In Szabó Márton szerk.: *Az ellenség neve*. 12–23. pp. Budapest: József Műhely Kiadó, 1998.

KARI PALONEN: Introduction: from policy and polity to politicking and politicization. In Kari Palonen and Tuija Parvikko eds.: *Reading the Political. Exploring the Margins of Politics*. Helsinki: The Finish Political Science Association, 1993. 6–16. pp. (magyarul is kéziratban, fordította Szabó Márton)

BODA ZSOLT: Narratív közpolitika-elemzés. In Szabó Márton szerk.: *Szövegvalóság: Írások a szimbolikus és diszkurzív politikáról*. 113–132. Budapest: Scientia Humana, 1997.

THOMAS J. KAPLAN: A közpolitikai elemzés narratív struktúrája. In Szabó Márton – Kiss Balázs – Boda Zsolt szerk.: *Szövegváltozatok a politikára: Nyelv, szimbólum, retorika, diskurzus*. 547–565. Budapest: Universitas-Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2000.

KLAUS J. EDER: A környezetvédelem intézményesülése: Az ökológiai diskurzus és a nyilvánosság második átalakulása. Fordította Krizsa Borbála. In Szabó Márton – Kiss Balázs – Boda Zsolt szerk.: *Szövegváltozatok a politikára: Nyelv, szimbólum, retorika, diskurzus*. Budapest: 525–546. Universitas-Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2000.

Harmadik blokk: Empirikus elemzések, vizsgálatok

1. Identitás-vizsgálatok
2. Politikai terek és viszonyok
3. Politikai viták
4. A szeminárium zárása, értékelések

Irodalom:

SZABÓ MÁRTON: Politikai egység és identitás. A KDNP az Ellenzéki Kerekasztalnál és a parlamentben. In Szabó Márton: *A diszkurzív politikatudomány alapjai: Elméletek és elemzések*. 253–278. Budapest: L'Harmattan, 2003.

E-book: <http://www.hik.hu/tankonyvtar/site/books/b170/index.html>

SZABÓ MÁRTON: A dolgozó mint állampolgár. Fogalomtörténeti tanulmány a magyar szocializmus három korszakáról. In *Korall*. Társadalomtörténeti folyóirat. 8. évfolyam, 27. szám 2007. Április. 99–119.

SZABÓ MÁRTON: Ellenfél és ellenség a politikában. In *Politikatudományi Szemle* XVI. évfolyam 2007 évi 1: 9–22.

EMILIA PALONEN: Fideszdiskurzus és Budapest. Határteremtés és térfoglalás. In Szabó Márton szerk.: *Fideszvalóság. Diszkurzív politikatudományi értelmezések*. 13–39. Budapest: L'Harmattan Kiadó, 2006.

PÁL GÁBOR: Vita a cigányságról és a jövőről. A vita mint hermeneutikai probléma. In Kéri László – Szabó Andrea szerk.: *Elszalasztott esélyek. Parlamenti vitanapok 1991–2005*. 33–59. p. Budapest: MTA Politikatudományi Intézet, 2005.

SZÚCS ZOLTÁN GÁBOR: Történelem és politika az önkormányzati vitában. Az 1990. évi önkormányzati törvények vitájának diszkurzív elemzése. In *Századvég Új folyam* 42. szám, 2006. évi 4. szám, 3–35.

PÁL GÁBOR – SZÚCS ZOLTÁN GÁBOR: Egy metapolitikai diskurzus. „Fidesz-Magyarország” a Mozgó Világban. In Szabó Márton szerk.: *Fideszvalóság. Diszkurzív politikatudományi értelmezések*. 211–234. Budapest: L'Harmattan Kiadó, 2006.

Budapest, 2007 augusztus 28-án

Szabó Márton
egyetemi tanár

